

Centraal Examenreglement vavo 2025-2026

Voorgenomen besluit Raad van Bestuur	
Instemming Studentenraad	23-05-2025
Instemming Ondernemingsraad	23-05-2025
Vaststelling Raad van Bestuur	01-07-2025

Inhoud

Inleiding.....	3
1. Algemeen	3
1.1. Opbouw examen.....	3
1.2. Examencommissie	3
1.3. Examenjaren en informatievoorziening	4
2. Afwijkende wijze examineren	5
2.1. Vrijstellingen en ontheffingen	5
2.2. Afsluiting op een hoger/lager niveau	6
2.3. Aangepaste examinering.....	6
3. Schoolexamen.....	7
3.1. Gang van zaken tijdens het schoolexamen	7
3.1.1. Hulpmiddelen	7
3.1.2. Afwezigheid/ te laat komen/niet of te laat inleveren	7
3.1.3. Ziek tijdens het schoolexamen	7
3.2. Beoordeling	8
3.2.1. Cijferbepaling.....	8
3.2.2. Mededelingen cijfers	8
3.3. Herkansen en inhalen	9
3.3.1. Maatschappijleer mavo	9
3.4. Afsluiting schoolexamen	9
3.5. Examendossier.....	10
3.6. Septemberdiplomering / extraneus	10
3.7. Overige bepalingen	10
4. Centraal examen	12
4.1. Gang van zaken tijdens het centraal examen	12
4.1.1. Hulpmiddelen	13
4.1.2. Aanwezigheid/afwezigheid	13
4.1.3. Te laat komen	14
4.1.4. Ziek worden tijdens het centraal examen	14
4.2. Uitslag.....	15
4.2.1. Eindcijfer eindexamen	15
4.2.2. Uitslagbepaling	15
4.2.3. Vaststelling van de uitslag	16
4.2.4. Cum laude.....	16
4.3. Herkansen	17
5. Diploma, certificaten en cijferlijsten	17
5.1. Voorlopige cijferlijst	17
5.2. Diploma en cijferlijst.....	17
5.3. Certificaat.....	17
6. Inzage- en bespreekrecht en bewaartermijnen	18
7. Onregelmatigheden.....	18
8. Klachten en beroep.....	19
9. Slotbepalingen	20
10. Begripsbepalingen	20

1. Inleiding

Het examenreglement is op voorstel van de examencommissie en met instemming van de ondernemingsraad vastgesteld door het bevoegd gezag op 01-07-2025. Het reglement gaat in op de eerste dag van het betreffende schooljaar en wordt voor 1 oktober van dat schooljaar toegezonden aan de inspectie.

Indien daartoe aanleiding bestaat, kan het bevoegd gezag het reglement tussentijds wijzigen. De examenkandidaten en/of hun ouders zullen hiervan tijdig schriftelijk op de hoogte gesteld worden.

De examenkandidaat wordt geacht op de hoogte te zijn van dit examenreglement en van de mededelingen die op ItsLearning en Magister worden gepubliceerd.

Het examen is geregeld in het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Het examenreglement is noodzakelijk volgens artikel 2.60. WVO 2020.

2. Algemeen

De examencommissie Start en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het examen af.

De directeur wijst een van de personeelsleden van de school aan als secretaris van het eindexamen. Een ieder die betrokken is bij de examinering en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de examinering de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

2.1. Opbouw examen

Het examen vavo bestaat uit een of meerdere schoolexamens en, indien dat in het examenprogramma bepaald is, uit een centraal examen.

Het schoolexamen komt voor in de volgende examenvormen::

- Mondeling schoolexamen
- Schriftelijk schoolexamen met gesloten en/of open vragen
- Praktische opdracht
-
- Practicum
- Profielwerkstuk

Examenkandidaten zonder wiskunde in het pakket moeten verplicht een schoolexamen rekenen afleggen. Dit schoolexamen telt niet mee in de slaag/zakregeling en wordt in elk geval afgenomen totdat de integrale curriculumherziening is afgerond.

Het schoolexamen wordt gehouden overeenkomstig het voor ieder vak geldende Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA).

2.2. Examencommissie

De examencommissie Start vavo is onderdeel van Curio.

Curio heeft een centrale examencommissie en een zestal sectorale examencommissies. Deze voeren de taken uit m.b.t. het borgen van de examenkwaliteit en dragen zorg voor de kwaliteitszorg hiervan. De sectorale examencommissie van Start verzorgt voor vavo, naast de kwaliteitsborging, onder andere een voorstel voor een examenreglement en een format PTA en stelt richtlijnen en aanwijzingen vast om te komen tot een beoordeling van de schoolexamens. Daarnaastorgt de examencommissie het afsluitend karakter en de kwaliteit van de schoolexamens.

Leden van de examencommissie zijn door het bevoegd gezag voor een periode van vier jaar benoemd.

Examencommissie Start (daar is vavo een onderdeel van)

Op grond van de WVO, het eindexamenbesluit vo en de visie en kaders van Curio is de bemensing van de sectorale examencommissie Start als volgt:

- Voorzitter;
- Secretaris examencommissie Start;
- Vertegenwoordiging vanuit de drie onderwijssoorten; vanuit iedere school neemt een onderwijsmanager met examinering in zijn portefeuille, de examensecretaris of een docent zitting in de examencommissie.

Namens vavo zit in deze examencommissie

<u>Naam:</u>	<u>Functie:</u>
Mevr. P.C. Akkermans	voorzitter
Mevr. M.M. Vossen- van Leeuwen	secretaris
Mevr. C. Eisinga	examensecretaris vavo Roosendaal
Xxxxxxxxxxxxxxxx	examensecretaris vavo Breda
Latifa Amhaouech-Qoubbane	lid vavo
Michael van den Houdt	lid vavo
Louise van Gorsel-den Haan	onderwijsmanager vavo

Besluiten over onregelmatigheden en het vaststellen van examenresultaten en diplomabesluiten worden genomen door bovenstaande examencommissie.

2.3. Examenjaren en informatievoorziening

De examenkandidaten krijgen voor 1 oktober toegang tot het examenreglement met het bijbehorende PTA waarin is opgenomen:

- welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst,
- de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen,
- de wijze waarop en de tijdvakken waarbinnen de schoolexamens plaatsvinden, de herkansing daaronder mede begrepen,
- de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.

De criteria aan de hand waarvan de beoordeling van, praktische opdrachten en profielwerkstuk plaatsvindt, worden tijdens de lessen aan de examenkandidaten bekend gemaakt, en tevens gepubliceerd op itslearning, de ELO (Elektronische Leeromgeving).

Het format PTA wordt op voorstel van de examencommissie vastgesteld door het bevoegd gezag met instemming van de Onderdelencommissie van Start.

De examencommissie Start kan het PTA na 1 oktober slechts wijzigen:

- in het geval van een bijzonder onvoorziene omstandigheid die leidt tot praktische onuitvoerbaarheid van het PTA ;
- ter verbetering van een kennelijke onjuistheid of kennelijke onvolledigheid in het PTA .

Een gewijzigd PTA wordt vastgesteld door het bevoegd gezag na advies van de examencommissie en met instemming van de onderdelencommissie van Start.

Het examenreglement en PTA worden jaarlijks vastgesteld door de examencommissie en voor 1 oktober ingediend bij de inspectie. Ook gewijzigde PTA's worden bij de inspectie ingediend.

3. Afwijkende wijze examineren

3.1. Vrijstellingen en ontheffingen

De examencommissie Start neemt, ter uitvoering van het Eindexamenbesluit vo, beslissingen met betrekking tot aanvragen van vrijstellingen en ontheffingen (dispensaties) van schoolexamens. Het Ministerie van Onderwijs bepaalt voor welke onderdelen van een eindexamen en op welke gronden in het kader van een eindexamen vrijstelling kan worden verleend.

Vrijstellingen kunnen betreffen:

- examen in een vak op grond van een examen op hetzelfde of hoger niveau, indien voor het overeenkomstige vak een eindcijfer 6 of hoger of een daarmee overeenkomende waardering is behaald;
- het profielwerkstuk vmbo, vwo of havo, indien reeds eerder een profielwerkstuk is gemaakt dat betrekking heeft op een of meer vakken van dezelfde schoolsoort behorende tot het profiel van de kandidaat (havo/vwo), of op een thema uit het profiel van de kandidaat (vmbo) en waarvoor een eindcijfer 6 of hoger (havo/vwo) of voldoende/goed (vmbo) is behaald;
- het examen maatschappijleer voor vwo-examenkandidaten die al eerder het certificaat havo maatschappijleer hebben behaald.

De vrijstelling is ook van toepassing indien het eindcijfer 5 (kernvakken) of 4 (overige vakken) is behaald, mits de kandidaat voldoet aan de voorwaarden om te slagen voor het eindexamen.

Vrijstelling kan niet worden gegeven voor het PWS, indien het cijfer lager is dan 6. De vrijstelling is uitsluitend van toepassing indien na het jaar waarin het eindcijfer of de beoordeling is vastgesteld, nog geen 10 jaren zijn verstreken.

Voor het verlenen van vrijstellingen mogen twee of meer afzonderlijke cijferlijsten van vo, vavo of staatsexamen worden ingezet, ook na gespreid examen in het vo.

Voor het aanvragen van vrijstellingen is een definitieve cijferlijst noodzakelijk. Deze moet uiterlijk 1 oktober in ons bezit zijn.

Ontheffingen (Dispensaties) kunnen betreffen:

- het niet examen afleggen in een moderne vreemde taal vanwege een stoornis die specifiek betrekking heeft op taal of een zintuiglijke stoornis die effect heeft op taal; vanwege een andere moedertaal dan de Nederlandse taal of de Friese taal; of voor vwo-kandidaten met profiel NG of NT het examen afleggen van de tweede moderne vreemde taal;

- het niet examen afleggen op basis van de topsporttalentstatus.
(voor vrijstellingen en ontheffingen zie Uitvoeringsbesluit WVO 2020, artikelen 3.64. tot en met 3.69 4)

Aanvragen ontheffingen

Aanvragen voor ontheffingen en dispensatie(s) moeten worden ingediend middels het daarvoor bestemde formulier in Topdesk, met overlegging van bewijsstukken. Een ontheffing moet worden aangevraagd voorafgaand aan de dag van uitwisseling cijfers met DUO.

3.2. Afsluiting op een hoger/lager niveau

De examencommissie Start kan een kandidaat de mogelijkheid bieden om één of meer vakken op een hoger kwalificatieniveau af te sluiten in plaats van het niveau waarop hij gaat diplomeren.

Een vak op hoger/lager niveau afsluiten, wordt besproken met de leerling tijdens de intake. De kandidaat doet éénmaal centraal examen voor het betreffende vak. Dat wil zeggen dat de kandidaat een vak niet gelijktijdig op twee niveaus kan afsluiten.

Het niveau waarop in een vak centraal examen wordt afgelegd is bepaald op het moment dat de school het schoolexamencijfer verstrekt aan DUO. Voor het bepalen van het eindcijfer gelden alle regels (zoals weging en normering) van het overeenkomstige vak uit het hogere niveau.

Indien één of meerdere vakken op een hoger niveau is/zijn afgesloten, wordt dit op het diploma aangegeven door vermelding van het betreffende niveau tussen haakjes achter de vaknaam.

Terugvaloptie: indien een kandidaat niet naar tevredenheid, een vak/vakken op hoger niveau heeft afgelegd dan stelt de examencommissie Start de kandidaat in de gelegenheid alsnog het eindexamen af te leggen in dat vak of in die vakken op het eigen niveau van inschrijving. Deze mogelijkheid wordt dan niet als herkansing gezien.

3.3. Aangepaste examinering

De examencommissie Start kan toestaan dat een examenkandidaat met een beperking het schoolexamen en/of het centraal examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die aangepast is aan de mogelijkheden van die examenkandidaat. Zo kan een examenkandidaat met een gehoorafwijking bij een schoolexamen luistervaardigheid van de talen geholpen zijn met een eigen hoofdtelefoon en kan een examenkandidaat met dyslexie tijdverlenging krijgen. Een aanvraag tot een aangepaste wijze van examineren dient schriftelijk ingediend te worden bij de examencommissie Start, tot uiterlijk vier weken voor aanvang van centraal examen tijdvak 1, voorzien van de noodzakelijke deskundigenverklaring(en). De examencommissie Start bepaalt de wijze waarop geëxamineerd wordt, nadat advies is uitgebracht door een ter zake deskundige en zorgt dat dit bij de inspectie gemeld wordt.

De examencommissie Start kan toestaan dat bij een examenkandidaat die, met inbegrip van het schooljaar waarin hij examen aflegt, ten hoogste zes jaar onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, met betrekking tot het vak Nederlandse taal of enig vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is, wordt afgeweken van de voorschriften gegeven bij of krachtens artikel 3.55 Uitvoeringsbesluit WVO 2020. Voor zover wordt afgeweken van de voorschriften wordt deze afwijking medegedeeld aan de inspectie.

Bij het schoolexamen kan de afwijking slechts bestaan uit een verlenging van de duur van de toets met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal en een woordenboek Nederlands-thuistaal en/of thuistaal-Nederlands, tenzij op het voorblad van het schoolexamen anders staat vermeld. Bij het centraal examen kan de afwijking slechts bestaan uit een verlenging van de duur van het examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandsche taal en een woordenboek Nederlands-thuistaal en/of thuistaal-Nederlands.

4. Schoolexamen

4.1. Gang van zaken tijdens het schoolexamen

4.1.1. Hulpmiddelen

De toegestane hulpmiddelen bij de afname van schoolexamens zijn in principe dezelfde als die zijn gepubliceerd in de regeling 'Regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens vo'. Per schoolexamen kan worden afgeweken van deze toegestane hulpmiddelen omdat het om de eigen schoolexamens gaat. De toegestane hulpmiddelen worden vermeld op het voorblad van het schoolexamen

4.1.2. Afwezigheid/ te laat komen/niet of te laat inleveren

- Een kandidaat die niet aanwezig is bij de afname van een schoolexamen wordt absent geregistreerd in Magister.
- De kandidaat meldt zijn/haar afwezigheid telefonisch bij de school.
- Een schoolexamen kan uitsluitend worden ingehaald in de inhaal/herkansingsperiode. Indien verschillende in te halen schoolexamens tegelijkertijd zijn ingeroosterd, kiest de kandidaat tussen beide examens: meteen na elkaar maken, of slechts één examen afleggen (en dus het andere vak niet afsluiten dit jaar).
- Bij schoolexamens dient de kandidaat minstens 15 minuten voor aanvang aanwezig te zijn.
- Een kandidaat die te laat komt, wacht voor de deur van de examenzaal, totdat de surveillant hem binnenlaat.
- Een kandidaat die minder dan 30 minuten te laat op een schoolexamen verschijnt, mag alsnog aan het schoolexamen deelnemen. Hierbij vindt echter geen compensatie van tijd plaats.
- Bij kijkluistertoetsen worden kandidaten die te laat komen niet meer binnengelaten.
- Bij elk examen dient de kandidaat zich te identificeren.
- Een kandidaat mag niet eerder dan 30 minuten na aanvang van het examen de zaal verlaten.
- In gevallen waarin artikel 3.1.2 niet voorziet, beslist de examencommissie

4.1.3. Ziek tijdens het schoolexamen

Indien een kandidaat tijdens het schoolexamen ziek wordt, overlegt de examencommissie met de kandidaat of zij/hij het schoolexamen alsnog kan afmaken of dat het gemaakte werk ongeldig verklaard wordt. Indien de kandidaat het schoolexamen niet kan hervatten, kan de examencommissie beslissen, dat het gemaakte werk ongeldig is. De kandidaat mag tijdens een inhaalmoment het schoolexamen inhalen.

Op het proces-verbaal wordt melding gemaakt van het ziek worden van de kandidaat gedurende het afnemen van het schoolexamen.

4.1.4. NIET TIJDIG INLEVEREN

Inleverdata voor praktische opdrachten, practicum, en/of het profielwerkstuk zijn bindend. Op de in de studiewijzer vermelde datum levert de kandidaat altijd in hetgeen hij af heeft. Het inleveren van het genoemde werk is verplicht.

Niet tijdig gemaakt of zonder geldige reden niet ingeleverd werk wordt beschouwd als onregelmatigheid.

4.2. Beoordeling

4.2.1. Cijferbepaling

Voor de beoordeling van de schoolexamens gebruikt de examiner de cijfers 1 t/m 10 met de daartussen liggende cijfers op één decimaal.

LOB (mavo) wordt beoordeeld met onvoldoende/voldoende/goed.

Uit de beoordeling van alle schoolexamens in een vak leidt de examiner het eindcijfer voor het schoolexamendossier af. Hiervoor worden de cijfers 1 t/m 10 en de daartussenliggende cijfers met één decimaal gebruikt. Het eindcijfer voor het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van de beoordelingen, die voor de schoolexamens aan de examenkandidaat zijn gegeven. Dit gemiddelde wordt afgerond op één decimaal.

Bij een vak dat wordt afgesloten met alleen een schoolexamen is het eindcijfer het gewogen gemiddelde van de beoordelingen van de afzonderlijke schoolexamens. Dit gemiddelde wordt afgerond op een heel cijfer.

Indien een examenkandidaat in een (onderdeel van een) vak door twee of meer examinatoren is geëxamineerd, dan bepalen deze examinatoren in onderling overleg het cijfer voor het schoolexamen. Komen zij niet tot overeenstemming dan stelt de examencommissie na overleg met beide examinatoren het cijfer vast.

De kandidaten moeten aan alle onderdelen van het schoolexamen hebben deelgenomen om een gewogen schoolexameneindcijfer tot stand te brengen. Dit eindcijfer is voorwaarde voor het deelnemen aan het centraal examen van het betreffende vak.

4.2.2. Mededelingen cijfers

Het cijfer van iederschoolexamen wordt binnen 10 werkdagen aan de examenkandidaat bekend gemaakt.

De examenkandidaat heeft het recht het door hem gemaakte werk in te zien.

De behaalde cijfers worden geregistreerd in magister. Deze cijfers zijn voorlopige cijfers tot het moment dat de examencommissie de cijfers heeft vastgesteld.

De lijst met de behaalde eindcijfers schoolexamens (ontvangstverklaring) ontvangt de kandidaat tijdens de cijfercontrole na de inhaalherkansingsperiode. Aanwezigheid tijdens deze bijeenkomst is voor iedere kandidaat verplicht. Deze ontvangstverklaring moet de kandidaat zelf controleren en

ondertekenen. Met de cijfers op deze lijst gaat de kandidaat naar het centraal examen. Een kandidaat die niet aanwezig is tijdens de cijfercontrole gaat automatisch akkoord met de op de lijst vermelde cijfers.

De lijst dient ook op naam, geboortedatum en geboorteplaats gecontroleerd te worden, omdat de gegevens zo op het diploma of certificaat komen te staan.

Uiterlijk 10 kalenderdagen voor aanvang van het centraal examen worden de eindcijfers SE ingediend bij DUO.

Als een kandidaat van mening is dat zijn prestatie bij een schoolexamen verkeerd beoordeeld is, kan de kandidaat beroep aantekenen bij de commissie van beroep van de examens. binnen twee weken na het bekend worden van de beoordeling.

4.3. Herkansen en inhalen

In het PTA staat per schoolexamen aangegeven of het examen herkansbaar is. De herkansing zal in ieder geval altijd ruim voor aanvang van het centraal examen zijn. In geval van herkansing geldt het hoogst behaalde cijfer.

Het aanvragen van een herkansing van een schoolexamen gebeurt schriftelijk middels het daarvoor via Topdesk ter beschikking gestelde formulier en op een door de school vastgesteld tijdstip. Een kandidaat die één vak volgt, heeft recht op één herkansing, bij twee vakken twee herkansingen en bij drie of meer vakken drie herkansingen, met een maximum van twee voor hetzelfde vak.

Het aanvragen van een inhaal voor een schoolexamen gebeurt schriftelijk, middels het daarvoor bestemde formulier. Een ingehaald schoolexamen kan niet meer herkanst worden.

Schoolexamens kunnen uitsluitend worden herkanst en ingehaald in de vastgestelde en in het PTA opgenomen inhaal- en herkansingsperiode. Een herkansing of een inhaalschoolexamen is zoveel mogelijk van gelijke omvang en moeilijkheidsgraad en wordt op dezelfde wijze afgenomen als het eerdere schoolexamen.

4.3.1. Maatschappijleer mavo

Als het eindcijfer voor het schoolexamen maatschappijleer mavo is vastgesteld, heeft een examenkandidaat recht op een herexamen. Dit herexamen omvat alle leerstof van het schoolexamen. Het hoogste cijfer geldt.

4.4. Afsluiting schoolexamen

Het schoolexamen kan pas worden afgesloten indien alle toetsen van het schoolexamen zijn afgelegd. Het schoolexamendossier voor vakken die worden afgesloten met een centraal examen, dient 10 kalenderdagen voor aanvang van het eerste tijdvak te zijn afgesloten om te kunnen worden ingediend bij DUO.. Dit geldt ook voor vakken die niet worden afgesloten met een centraal examen.

Een examenkandidaat die het vak LOB uiterlijk 10 kalenderdagen voor het bekend worden van de normeringen van het centraal examen niet met minimaal een voldoende heeft afgesloten, kan niet gediplomeerd worden.

Indien een schoolexamen niet is afgelegd op het vastgestelde tijdstip of binnen de vastgestelde termijn, wordt de leerling in de gelegenheid gesteld het schoolexamen in te halen.

De examencommissie Start kan een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of in die vakken af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.

4.5. Examendossier

Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door de examencommissie Start gekozen vorm.

4.6. Septemberdiplomering / extraneus

Een diploma kan ook worden uitgereikt aan degenen die als extraneus van een school is ingeschreven en met gunstig gevolg eindexamen heeft afgelegd.

Bij algemene maatregel van bestuur worden voorschriften vastgesteld omtrent de bedoelde toelating tot het eindexamen. Daarbij wordt vastgesteld in welke gevallen een bedrag aan het bevoegd gezag verschuldigd is, alsmede de hoogte daarvan.

Een septemberdiploma is mogelijk d.m.v. het behalen van het schoolexamen maatschappijleer voor mavo en d.m.v. het behalen van het PWS of maatschappijleer voor havo/vwo.

4.7. Overige bepalingen

Een in een eerder jaar behaald cijfer voor het schoolexamen en het centraal examen vervalt, als een examenkandidaat opnieuw meedoet aan het centraal examen van dat vak. Als een kandidaat niet expliciet aangeeft dat hij kiest voor het eerder behaalde cijfer, wordt het nieuwe cijfer schoolexamen gemeld aan DUO en zal de kandidaat deelnemen aan het centraal examen.

Indien een schoolexamen op mondelinge wijze, dan wel d.m.v. een practicum plaatsvindt, geschiedt dit in aanwezigheid van een tweede examiner, óf het mondeling schoolexamen wordt met geluidsopnamen vastgelegd.

Het profielwerkstuk (PWS) van havo/vwo is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn voor het desbetreffende profiel. Het PWS is een verplicht onderdeel van het examen en het heeft

betrekking op één of meerdere grote vakken die deel uit maken van het diploma. Voor mavo geldt dat het PWS wordt gekoppeld aan LOB. Het heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de kandidaat eindexamen doet.

5. Centraal examen

Om toegelaten te worden tot het centraal examen dient de examenkandidaat het schoolexamen, van de examenvakken die centraal geëxamineerd worden, volgens het PTA te hebben afgesloten.

Het centraal examen wordt afgenomen conform de artikelen 3.17. tot en met 3.31. Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

De omzetting van scores naar cijfer vindt plaats conform de door het College voor Toetsen en Examens (CvTE) bepaalde formule.

De examenkandidaten ontvangen tijdig het rooster van de centrale examens.

5.1. Gang van zaken tijdens het centraal examen

- De examenkandidaten maken het schriftelijk werk onder toezicht van door de examencommissie Start aangewezen toezichthouders. In elk lokaal zijn minimaal twee toezichthouders aanwezig.
- De toezichthouders maken proces-verbaal op over het verloop van het examen en leveren dit samen met het gemaakte examenwerk in bij het examenbureau. Elk proces-verbaal bevat:
 - de namen van de examenkandidaten die aanwezig moeten zijn;
 - de afwezige examenkandidaten;
 - of er sprake is van een aparte regeling voor examenkandidaten;
 - een aantekening welke examenkandidaten dit betreft;
 - een aantekening van examenkandidaten die later begonnen zijn en/of het lokaal eerder verlaten hebben (tijdstip vermelden);
 - of er onregelmatigheden hebben plaatsgevonden;
 - een handtekening van de toezichthouders.
- Tijdens een centraal examen worden aan de examenkandidaten geen mededelingen, van welke aard ook, over de opgaven gedaan, uitgezonderd mededelingen van het CvTE.
- Het werk wordt gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door de school. Ook het kladpapier wordt door de school gewaarmerkt en verstrekt. Examenkandidaten mogen geen papier meenemen naar het examenlokaal.
- De examenkandidaat vermeldt zijn examennummer en zijn naam.
- Gedurende het uur dat volgt op het tijdstip van opening van de envelop, is het een examenkandidaat niet toegestaan te vertrekken.
- Tijdens het uitdelen van de opgaven en tijdens de gehele zittingsduur van het examen dient er volkomen rust in de examenruimte te heersen.
- Tassen e.d. mogen niet meegenomen worden in de examenzaal. Het is verboden communicatiemiddelen waaronder mobiele telefoons, smartwatches etc. mee te nemen in de examenzaal.
- Het examenwerk mag niet met potlood worden gemaakt en er mag geen gebruik worden gemaakt van correctielak, -pen of -lint.
- Het is verboden foto's te maken van het examenwerk.
- Het is verboden gebruik te maken van een hoofdtelefoon met muziek.
- Kandidaten mogen zich gedurende de examenzitting niet van hun plaats begeven. Indien zij iets nodig hebben, dienen zij door handopsteken en zo min mogelijk storend, de aandacht van één van de toezichthouders te trekken.
- De aan de examenkandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.

- Een examenkandidaat die het gemaakte werk inlevert, vermeldt op de eerste pagina van het gemaakte werk hoeveel blaadjes hij inlevert en vermeldt op iedere volgende pagina het betreffende nummer. Hij levert de opgaven, voorzien van zijn naam en examennummer, in bij één van de toezichthouders en verlaat de examenruimte. Als een kandidaat het gemaakte werk meeneemt uit de examenzaal wordt dit beschouwd als een onregelmatigheid.
- Vanaf een kwartier voor het einde van een examen mogen de examenkandidaten het examenlokaal niet verlaten.
- Aan het einde van een zitting blijven de examenkandidaten zitten totdat een toezichthouder het sein geeft om te vertrekken.
- Zonder toestemming van de toezichthouder mag een examenkandidaat zich gedurende het examen niet verwijderen uit het examenlokaal. Een kandidaat die tijdens een examenzitting onwel wordt, kan onder begeleiding het examenlokaal verlaten. In overleg met de examenkandidaat beoordeelt de directeur of diens plaatsvervanger of de examenkandidaat het examen kan hervatten.

5.1.1. Hulpmiddelen

Een overzicht van toegestane hulpmiddelen wordt ieder jaar gepubliceerd op www.examenblad.nl, zie 'Regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens vo'.

5.1.2. Aanwezigheid/afwezigheid

Als een examenkandidaat door ziekte of door een andere vorm van overmacht niet in staat is een examen bij te wonen, moet hij dit voor aanvang van het centraal examen melden. Uiterlijk een dag voor aanvang van het betreffende examen dient dit schriftelijk bij de examencommissie Start te worden met opgave van reden(en). Op de dag van het examen deint dit telefonisch te geschieden tot uiterlijk 60 minuten voor aanvang van het betreffende examen.

Een examenkandidaat die door ziekte of een andere geldige reden een examen heeft verzuimd en niet tijdig volgens bovenstaande regels afwezig was gemeld, wordt door de examencommissie Start of een door hem aangewezen functionaris gehoord. De examencommissie Start beoordeelt vervolgens of de afwezigheid geoorloofd dan wel niet-geoorloofd is.

Een examenkandidaat die verzuimt een gevraagde verklaring in te leveren, wordt geacht niet-geoorloofd afwezig geweest te zijn.

Verlof kan slechts in heel bijzondere persoonlijke omstandigheden gegeven worden, wanneer dit tijdig – in ieder geval uiterlijk een dag voor aanvang van het betreffende examen - bij de examencommissie Start kenbaar is gemaakt.

Indien een examenkandidaat op grond van niet-reglementaire afwezigheid een examen niet heeft afgelegd kan de examencommissie Start maatregelen nemen.

Indien een examenkandidaat op grond van geoorloofde afwezigheid een examen niet heeft afgelegd, wordt de examenkandidaat in de gelegenheid gesteld het centraal examen te voltooien in het tweede tijdvak c.q. derde tijdvak.

5.1.3. Te laat komen

Indien een examenkandidaat te laat bij het examen verschijnt, kan hij uiterlijk tot een half uur na het begintijdstip tot het examenlokaal worden toegelaten. De eindtijd blijft gelijk, tenzij nog tijdens de zitting in overleg met de inspectie anders wordt besloten.

Op het proces-verbaal wordt melding van het te laat komen genoteerd en de eventuele gevolgen hiervan (al dan niet verlenging van de eindtijd).

Een kandidaat die meer dan 30 minuten te laat komt na aanvang van een zitting van het centraal examen wordt niet meer tot het examen toegelaten. Er is in dat geval sprake van verhindering. Op het proces-verbaal wordt melding van het te laat komen genoteerd en de kandidaat wordt opgevangen.

De examencommissie Start beslist of er sprake is van te laat komen met geldige reden. De kandidaat zal hiervoor gehoord worden.

De examencommissie Start informeert de kandidaat en/of ouders/verzorgers in ieder geval schriftelijk over de consequenties van het te laat komen. Bij een centraal examen is geen beroepsmogelijkheid op school mogelijk, hier rest alleen een gang naar de rechter bij bezwaar.

5.1.4. Ziek worden tijdens het centraal examen

Als een kandidaat tijdens het afleggen van een centraal examen ziek wordt, overlegt de school in eerste instantie met de kandidaat over de vraag of deze het examen kan voortzetten.

Als de kandidaat het examen niet kan afmaken, gaat de school tijdens de zitting na of de kandidaat het examen later op diezelfde dag kan voortzetten en overlegt hierover met de inspectie. Als de kandidaat het examen op diezelfde dag kan voortzetten, dient de kandidaat tot die tijd in quarantaine te worden gehouden.

Indien de kandidaat het examen niet op dezelfde dag kan voortzetten, verzoekt de school de inspectie per omgaande om het tijdens de zitting gemaakte examenwerk ongeldig te verklaren. Wanneer de inspectie het werk ongeldig verklaart, wordt de kandidaat voor het betreffende examen verwezen naar het volgende tijdvak.

Op het proces-verbaal wordt melding gemaakt van het ziek worden.

De school informeert de kandidaat schriftelijk over de wijze waarop het examen zal worden afgerond.

5.2. Uitslag

5.2.1. Eindcijfer eindexamen

Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.

De examencommissie Start bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen (op 1 decimaal) en het cijfer voor het centraal examen (op 1 decimaal). Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

Een 5,45 wordt dus een 5 en een 5,50 wordt een 6.

Indien in een vak alleen een schoolexamen is afgenomen en niet tevens een centraal examen, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

5.2.2. Uitslagbepaling

Mavo: De kandidaat die het eindexamen vmbo-TL (mavo) heeft afgelegd, is geslaagd indien:

- A. Het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaald cijfers ten minste 5,5 is; én
- B. Hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald; én
 - a. Alle eindcijfers 6 of hoger zijn; of
 - b. Er één 5 is en de rest 6 of hoger; óf
 - c. Er één 4 en de rest 6 en één 7; óf
 - d. Er 2 keer een 5 is en de rest 6 en één 7;.
- C. hij voor het profielwerkstuk/LOB de «voldoende» of «goed» heeft behaald

Havo/vwo: De kandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd indien:

- A. Het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaald cijfers ten minste 5,5 is;
- B. Hij voor een van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, B of C als eindcijfer 5 of meer heeft behaald hij voor een van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, B of C als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en hij voor het andere vak dan wel andere hier genoemde vakken als eindcijfer 6 of meer heeft behaald; én
- C. hij onverminderd onderdeel b:
 - a. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - b. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - c. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; of
 - d. voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; én

- D. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald.

Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het recht op herkansing. De uitslag is definitief als de kandidaat geen gebruik maakt van het recht op herkansing.

5.2.3. Vaststelling van de uitslag

De subcommissie examenresultaten/diplomabesluiten stelt de uitslag vast met inachtneming van onderstaande regels.

De uitslag luidt 'geslaagd' of 'afgewezen'.

Indien een "extra" vak buiten beschouwing moet worden gelaten om de examenkandidaat te kunnen laten slagen, maakt deze, indien hij op meerdere manieren kan slagen, zelf een keuze voor het vak dat dient te vervallen aan de hand van een voorstel van de school.

5.2.4. Cum laude

Cum laude wordt uitsluitend toegekend indien een kandidaat alle examenvakken in hetzelfde examenjaar behaalt.

Mavo: Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo theoretische leerweg met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

- a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0 berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - a. de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
 - b. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld en ten minste het eindcijfer 6
- b. ten minste het eindcijfer 6 ten minste de kwalificatie «voldoende» voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 49.

Havo: Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen havo met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

- a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0 berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - a. de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 50, tweede lid, en de vakken van het profieldeel, en
 - b. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
- b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 50 van het Examenbesluit.

Vwo: Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vwo met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

- a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0 berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - a. de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 50, tweede lid, en de vakken van het profieldeel, en
 - b. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
- b. ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 50 van het Examenbesluit.

5.3. Herkansen

Iedere examenkandidaat heeft het recht deel te nemen aan de herkansing van het centraal examen in één vak dat bij de bepaling van de uitslag is betrokken. Het hoogste van de cijfers, behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen, geldt als definitief cijfer voor het centraal examen. De examenkandidaat doet een schriftelijk verzoek tot herkansing aan de examencommissie Start.

6. Diploma, certificaten en cijferlijsten

6.1. Voorlopige cijferlijst

Op de voorlopige cijferlijst worden het vak of de vakken waarin de kandidaat centraal examen heeft afgelegd vermeld, alsmede het cijfer van het schoolexamen, het cijfer van het centraal examen en het eindcijfer.

Indien de kandidaat een afsluitend schoolexamen heeft afgelegd wordt de beoordeling of het cijfer daarvan vermeld op de voorlopige cijferlijst.

Aan de voorlopige cijferlijst kunnen geen rechten meer worden ontleend met ingang van het moment waarop aan de kandidaat tevens een definitieve cijferlijst als bedoeld in artikel 58, eerste lid, WVO 2020 is uitgereikt die ten minste de eindcijfers van de voorlopige cijferlijst omvat.

6.2. Diploma en cijferlijst

De examencommissie Start reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, per profiel een cijferlijst uit waarop staat vermeld:

- de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen
- het thema van het profielwerkstuk, alsmede de beoordeling ervan
- de eindcijfers voor de examenvakken
- de uitslag van het eindexamen

De examencommissie reikt aan elke voor het eindexamen geslaagde examenkandidaat een diploma uit waarop het profiel of de profielen staan vermeld. Duplicaten van diploma's worden niet uitgereikt.

Indien een examenkandidaat examen heeft afgelegd in meer dan het voorgeschreven aantal vakken worden de eindcijfers van de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, vermeld op de cijferlijst, tenzij de examenkandidaat daartegen bezwaar heeft.

Indien een examenkandidaat schoolexamen rekenen heeft afgelegd wordt het cijfer vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.

De voorzitter examencommissie en de secretaris examencommissie tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

6.3. Certificaat

De examencommissie reikt aan de definitief voor het eindexamen afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor een of meer vakken van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit, waarop tenminste zijn vermeld, voor zover van toepassing:

- het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald,
- het thema van het profielwerkstuk, voor zover beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'.

7. Inzage- en bespreekrecht en bewaartermijnen

Alle gemaakte schoolexamens worden in een van de eerstvolgende lessen door de docent besproken met de kandidaten. De kandidaat die een les met inzage heeft gemist, heeft alsnog recht op inzage, indien de kandidaat deze inzage binnen tien werkdagen na de genoemde les aanvraagt bij het examenbureau. Voor inzagerecht bij een centraal examen geldt dat het examen tot zes maanden na vaststelling van de uitslag kan worden ingezien. Hiertoe dient een afspraak te worden gemaakt bij het examenbureau.

Het gemaakte (school)examenwerk wordt gedurende tenminste twee jaar na de vaststelling van de uitslag van het examen op school bewaard, tezamen met de opgaven, de beoordelingsnormen en de behaalde resultaten. Na afloop van deze termijn wordt het bewaarde werk vernietigd.

Een kandidaat kan op basis van inzage van het door hem/haar gemaakte centraal examenwerk geen bezwaar maken bij de examencommissie Start en geen beroep aantekenen bij de Commissie van Beroep tegen de beoordeling van het werk van het centraal examen.

De examenkandidaat kan een kopie van zijn eigen examenantwoorden van het centraal examen opvragen.

8. Onregelmatigheden

Indien een kandidaat zich bij (onderdeel van) het schoolexamen of (een onderdeel van) het centraal examen een schoolexamen of centraal examen, of bij een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, of zonder geldige reden afwezig is op het school- of eindexamen kan de examencommissie Start maatregelen nemen.

Alvorens een beslissing te nemen wordt de kandidaat gehoord door de examencommissie Start, of door een door de examencommissie aangewezen functionaris die de examencommissie ter zake adviseert over de (al dan niet) op te leggen maatregel inzake de onregelmatigheid. De kandidaat dient zich in geval van minderjarigheid te laten bijstaan door een ouder/wettelijk vertegenwoordiger. Als onregelmatigheid worden in ieder geval aangemerkt:

- het niet opvolgen van instructies gegeven door de surveillant;
- (het mogelijk maken van) spieken;
- het gebruik van, of het zichzelf in de gelegenheid stellen, dan wel laten stellen en het in de examenruimte in het bezit hebben van (uitgeschakelde) niet-toegestane hulpmiddelen, waaronder mobiele telefoons en horloges;
- een andere kandidaat in de gelegenheid stellen gebruik te maken van zijn of haar werk of gebruik maken van het werk van een andere kandidaat; het te laat inleveren van een schriftelijke opdracht of werkstuk;
- het frauduleus bewerken van bewijsstukken ten behoeve van vrijstellingen;
- het plegen van plagiaat.

De maatregelen die, afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid, ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:

- het toekennen van het cijfer 1 voor een schoolexamen of een centraal examen.
- het ontzeggen van de (verdere) deelname aan het schoolexamen of het centraal examen in het betreffende vak;
- het ongeldig verklaren van een of meer delen van het schoolexamen of het ongeldig verklaren van een examen van het centraal examen;
- het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de examencommissie Start aan te wijzen onderdelen. Indien dit hernieuwd

examen betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
De maatregelen kunnen afzonderlijk of in combinatie met elkaar worden getroffen.

Voordat een beslissing over een maatregel wordt genomen, kan de examencommissie Start de kandidaat en zo nodig de surveillant horen.

Het besluit waarbij een dergelijke maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de kandidaat (en/of zijn wettelijke vertegenwoordigers), de betreffende vakdocent en in het geval van een CE de inspectie. In dit besluit wordt tevens gewezen op de mogelijkheden van eventueel bezwaar, beroep of andere procesgang.

9. Klachten en beroep

Klacht

Ben je niet tevreden over hoe een examen is gegaan? Bijvoorbeeld over het gedrag van een surveillant of over de manier waarop iets is geregeld? Dan kun je een klacht indienen.
Gebruik hiervoor het klachtenformulier op Topdesk of ga naar:
<https://www.curio.nl/service-en-contact/tips-of-klachten>

Beroep

Ben je het niet eens met een besluit van de examencommissie? Dan mag je binnen 10 werkdagen in beroep gaan. Dit doe je bij de Commissie van Beroep voor de Examens, via het klachtenformulier op Topdesk of de website van Curio. <https://www.curio.nl/service-en-contact/tips-of-klachten>
De termijn van 10 werkdagen start op de dag na dat het besluit aan jou is meegedeeld.

De Commissie van Beroep behandelt het beroep volgens de *regeling klachten en geschillen Curio*.

Samenstelling Commissie van Beroep voor de Examens

<u>Naam:</u>	<u>Functie:</u>
Dhr. mr. F.P.J. Schoonen	Voorzitter
Mw. mr. M.C. Bicknese - Vaal	plv. voorzitter & lid
Dhr. ing. A.J.C. Mureau	Lid
Dhr. J.J. de Groot	Lid
Mw. mr. A. Al Kamouchi	Lid

10. Slotbepalingen

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de examencommissie Start. Nadat zij eventueel de partijen heeft gehoord en indien noodzakelijk overleg met de inspectie heeft gehad.

11. Begripsbepalingen

Bevoegd gezag:	De Raad van Bestuur van Curio.
CvTE:	College voor Toetsen en Examens
Directeur:	De sectordirecteur Start
Examen:	Dit omvat het schoolexamen en het centraal examen.
Examendossier:	Hierin worden alle beoordelingen opgenomen. Het betreft ook vakken die niet centraal worden geëxamineerd.
Examinator:	De docent die de examens examineert.
Gecommitteerde:	Een door het bevoegd gezag aangewezen persoon, die een onderdeel van het examen mede beoordeelt.
LOB:	Loopbaanoriëntatie en -begeleiding.
Ouders:	Onder de term 'ouders' vallen ook 'verzorgers' of 'voogden'.
Praktische opdracht:	Deze opdrachten kunnen bij alle vakken voorkomen. Beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf aan de examenkandidaat bekendgemaakte criteria.
PTA:	Het Programma van Toetsing en Afsluiting bevat per vak een omschrijving van de inhoud, onderdelen en toetsingswijze van het schoolexamen. Ook is de weging van de resultaten hierin opgenomen. De examenkandidaat kan in het PTA tevens zien voor welk schoolexamen herkansing mogelijk is.
Profielwerkstuk:	Een examenkandidaat maakt een vakoverstijgend werkstuk dat past bij het profiel waarbinnen hij examen doet. Hij besteedt hieraan minimaal 20 uur voor mavo of 80 uur voor havo/vwo. Het profielwerkstuk wordt door twee docenten beoordeeld. De beoordelingscriteria worden vooraf aan de examenkandidaat bekendgemaakt.
Schoolexamen:	Verzameling van toetsen en praktische opdrachten waarin tenminste de onderwerpen aan bod komen die per vak door het ministerie van OCW bepaald worden. De school stelt aan de hand daarvan zelf het schoolexamen op en legt dat vast in het PTA.